

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Constantin Gurschi,
Judecători – Ion Arhiliuc, Andrei Harghel, Ion Vîlcov, Iurie Diaconu,
cu participarea procurorului Dumitru Graur și avocatului Vadim Colțov,
judecînd în ședință publică recursul în anulare împotriva sentinței Judecătoriei
raionului Grigoriopol a autoproclamatei republici nistrene din 01 decembrie 2011,
declarat de avocatul Vadim Colțov în numele lui Fricățel Vasile.

Procedura de citare a fost legal executată.

Avocatul Vadim Colțov a susținut recursul declarat și a solicitat admiterea
acestuia în sensul declarat.

Procurorul Dumitru Graur a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Avocatul Colțov Vadim a depus la Curtea Supremă de Justiție un recurs în
anulare, în care solicită:

*„... casarea și recunoașterea ca fiind emisă contrar Legislației Republicii
Moldova a sentinței Judecătoriei raionului Grigoriopol a autoproclamatei republici
nistrene din 01 decembrie 2011, în baza căreia Fricățel V. a fost condamnat pentru
comiterea infracțiunii de furt de o instanță judecătorească neconstituțională,-
hotărîre, care este ilegală și nu are putere juridică, ultimului fiindu-i încălcat dreptul
la apărare și dreptul la un proces echitabil, - violarea articolelor 1 și 6 din Convenția
Europeană”.*

2. Judecînd recursul în anulare în baza materialelor din dosar și în raport cu
motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul urmează a fi admis din
următoarele considerente.

2.1. Hotărîrea judecătorească menționată din momentul adoptării este
nelegitimă, nu are putere juridică și nu poate fi executată din motivul, că a fost
adoptată de către o instanță judecătorească neconstituțională.

Potrivit alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Republica Moldova este un
stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Totodată, în alin. (3) al Legii Supreme
este consacrat faptul că teritoriul Republicii Moldova este inalienabil, iar frontierele
țării sunt consfințite prin legea organică, respectîndu-se principiile și normele unanim
recunoscute ale dreptului internațional.

La 02 septembrie 1990, așa numită republica moldovenească nistreană
„R.M.N.” își declară independența față de Republica Moldova, iar ulterior, și-a creat o

structură proprie de stat cu atribute proprii (miliție, procuratură, instanțe judecătorești), care pînă în prezent activează în baza unei legi contrare legislației Republicii Moldova și standardelor internaționale.

Aceste unități para statale (miliție, procuratură, instanțele judecătorești) nu au fost și nu sînt supuse controlului din partea autorităților constituționale a Republicii Moldova și monitorizării din partea instituțiilor internaționale.

Prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997, a fost ratificată Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a unor protocoale adiționale la această Convenție, unde în art.1 pct.1) din hotărîre, se specifică că, - „*Republica Moldova declară că nu va putea asigura respectarea dispozițiilor Convenției în ce privește omisiunile și actele comise de organele autoproclamatei republici nistrene pe teritoriul controlat efectiv de ele pînă la soluționarea definitivă a diferendului din această zonă*”.

2.2. În cauza Ilașcu și alții vs. Moldova și Rusia (Hotărîrea CEDO din 08 iulie 2004) privitor la cele declarate de către Guvern, precum că Republica Moldova nu deține controlul asupra unei părți din teritoriul său național, anume regiunea transnistreană, CEDO reamintește că „*declarația*” consemnată de Moldova în instrumentul său de ratificare a Convenției la subiectul lipsei de control a autorităților legitime moldovenești asupra teritoriului transnistrean nu constituie o rezervă validă în sensul art. 57 al Convenției. În acest sens, Curtea reiterează că, - „*... totuși chiar în absența controlului efectiv asupra teritoriilor transnistrene, Republica Moldova are obligația pozitivă prevăzută în art. 1 al Convenției de a lua măsuri care sunt în puterea sa și în conformitate cu dreptul internațional – fie de ordin economic, diplomatic sau juridic sau de altă natură – în scopul de a asigura reclamanților respectul drepturilor garantate de Convenție*”. O astfel de sarcină este cu atît mai mult necesară atunci cînd este vorba de o violare invocată a drepturilor absolute ca și cele garantate de către articolele 2 și 3 ale Convenției (a se vedea § 335).

2.3. Conform art. 114, 115 din Constituția Republicii Moldova, art.(1) a Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 789 din 26 martie 1996, art. (1) al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, „*Justiția în Republica Moldova se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești - prin Curtea Supremă de Justiție și prin alte instanțe judecătorești în conformitate cu Constituția*”.

Puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii.

Art.6 al CEDO prevede că „*orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, care va statua fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa*”.

2.4. Colegiul penal reține, că Fricățul Vasile a fost condamnat de către instanța judecătorească care nu este constituită conform legii și care, în mod ilegal și-a asumat atribuțiile de înfăptuire a justiției în regiunea transnistreană, acesta fiind privat de dreptul la un proces echitabil prevăzut de lege.

Legislația procesual penală națională, art. 25 alin.(6) Cod de procedură penală,

stipulează că sentințele și alte hotărâri judecătorești ale instanțelor nelegitime nu au putere juridică și nu pot fi executate.

CEDO (*cauza Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei, cauza Catan și alții c. Moldovei și Rusiei*) menționează că, - „... cu toate că Republica Moldova nu deține controlul asupra teritoriilor transnistrene ea urmează să întreprindă măsuri pozitive ca toate măsurile aflate în dispoziția sa, politice, economice, juridice sau altele în vederea restabilirii controlului său pe acest teritoriu și asigurării drepturilor, incluzând și eliberarea persoanelor private de libertate ilegal, cât și să facă uz de orice mijloace în vederea continuării garantării drepturilor și libertăților prevăzute de Convenția Europeană pentru locuitorii Transnistriei.”

Ținând cont de faptul că, în speță, s-a pronunțat o hotărâre judecătorească de către o instanță judecătorească neconstituțională, această hotărâre este ilegală și nu are putere juridică.

Dat fiind faptul, că Fricățel Vasile a fost condamnat la închisoare în baza unei hotărâri judecătorești, adoptate de către instanța judecătorească constituită neconstituțional, hotărârea emisă de către această instanță urmează a fi casată, iar copia materialelor cauzei, se va expedia Procuraturii Generale a Republicii Moldova, pentru a întreprinde, după caz, toate măsurile legale în apărarea drepturilor persoanelor care au suferit în urma acțiunilor contrare legii și, a le supune verificării în ordinea prevăzută de legislația în vigoare.

3. În conformitate cu prevederile art. 456 alin.(1), 457 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de avocatul Vadim Colțov în numele lui Fricățel Vasile, casează sentința Judecătoriei raionului Grigoriopol a autoproclamatei republici nistrene din 01 decembrie 2011, ca hotărâre adoptată de un organ judiciar neconstituțional.

Copia materialelor se expediază Procuraturii Generale a Republicii Moldova pentru a întreprinde în cauză toate măsurile prevăzute de legislația Republicii Moldova.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică la 03 decembrie 2013, ora 09:30.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Andrei Harghel

Ion Vîlcov

Iurie Diaconu